

Alexander Farnesius Romanus Sacri Cardinalium Collegii Decanus, & Episcopus Ostiensis electus est in Romanum Pontificem die 13. Octobris 1534. & coronatus est die 3. sequentis Novembris. Fuit temporibus Caroli V. Imperatoris, Summumque tenuit Pontificatum Annos XV. dies XXVIII. & duodecim Promotionibus LXXI. creavit Cardinales. Obiit die 10. Novemb. 1549. & sepultus est in Vaticana Basilica. Vacavit Sedes Menses fere tres.

I.

Separatio Congregationis Eremitarum Sancti Romualdi Montis Coronæ, Ordinis Camaldulensis, a Congregatione Sacræ Eremitæ Camaldulensis, & S. Michaelis de Murano, sub Regula S. Benedicti; cum plurimarum gratiarum concessione, & cuiuscumque alterius Ordinis privilegiorum communicatione ex indulto Clementis VII.

De hac Congregatione habes etiam supra in Const. XXVI. Clem. VII. Vestrum, fol. 76.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Rationi congruit, & convenit honestati, ut ea, quæ de Romani Pontificis

gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literæ Apostolicæ confectæ non fuerint super illis, suum consequantur effectum.

§.1. Dudum se. re. Clementi Papæ VII. Prædecessori nostro pro parte Dilectorum filiorum Majoris, Visitatorum, Priorum, & Fratrum Societatis Eremitarum S. Romualdi Camaldulensis Ordinis exposito. Quod olim postquam piæ memoriæ Leo Papa X. etiam Prædecessor noster quondam Paulo Veneto, & quibusdam aliis in literis tunc expressis Eremitis Sacræ Eremitæ dicti Ordinis Aretin. Diocesis expresse Professis ardore majoris Observantia, & perfectionis vitæ Eremiticæ ferventibus inter alia, quod in quibusvis locis etiam extra Italiam, & loca ultra marina, Monasteria, Eremitoria, & Religiosa loca erigere, & postquam erecta forent, omnibus, & singulis indultis, & privilegiis quomodolibet a Sede Apostolica Eremitis Sacræ Eremitæ hujusmodi, ac Congregationi ejusdem Eremitæ, & S. Michaelis de Murano concessis, gaudere, & Habitum ejusdem Religionis aliis exhibere possent, per suas in forma Brevis literas licentiam concesserat.

§.2. Et ipse Paulus cum uno Socio Eremita, vigore concessionis hujusmodi ad id electo ad locum Cryptarum nuncupatum. Castri Masfarii Bxin. Diocesis qui tunc membrum Eremitarum Sacræ Eremitæ prædicti erat, accesserat, & ad eisdem Paulum, & Socium, diverse multarum partium tam. Ecclesiasticæ, & religiosæ, quam seculares personæ in dies ad eisdem venientes, cum eodem Paulo, & socio se conjunxerant; & præfatis Paulo & socio, & successive receptis personis nonnulla loca Eremitica partim, fere dirupta, & partim edificari cœpta, quæ postmodum ipsi restauraverant, & quasi de novo edificaverant, tam a Sede Apostolica, quam a diversis Christianidelibus Ecclesiasticis & Sæcularibus personis donata & concessa fuerant.

§.3. Videntesque ipse Paulus se tot personis, ac locis quotidie multiplicari, ad olim Congregationis Sacræ Eremitæ, & S. Michaelis de Murano Vicarium Generalem, tunc vero Gener. nuncupatum, & Visitatores accesserat, eisdemque seriem facti explicaverat, velleque, tam ipse, quam ceteri socii Eremitæ hujusmodi sub eorum obedientia, & visitatione vivere declaraverat. Olim Vicarius tunc Generalis prædictus habens, ut asserbat, a Congregatione hujusmodi omnimodam auctoritatem, sinceritatem animi dicti Pauli cognoscens, præfata Eremitoria videlicet quinque Cryptarum Masfarii, S. Hieronymi de Pasculupo, Cryptæ S. Benedicti in Monte Conaro, S. Leonardi de Volabrio, ac S. Mariæ de Spiritu Sancto, Efin., Engubin., Anconitan., Firman., & Larinen. Diocesis a Sede prædicta, aliisque Christianidelibus præfatis, eisdem Paulo, & Sociis, ut præfertur, concessa, & Eremitas in illis tunc commorantes, in eorum Congregationem receperat, ipsosque Paulum, & socios receptos Eremitas, eorumque

Leo X. concessit Paulo Veneto, & quibusdam aliis Eremitis S. Romualdi Camaldulensis, ut alia loca Eremitoria ubique erigere possint.

Ipse Paulus cum uno Socio ad locum Cryptarum nuncupatum accessit, & ad eos gens multa coluit & multa loca eisdem data fuerunt.

Idem Paulus ad Vicarium generalem facti Eremitæ Camalduli rediit, eique omnia hæc significavit. Et ab eodem, sibi loca quinque assignata fuerunt, & instituta sunt Societas Eremitarum S. Romualdi per eum prælatum separatim regenda.

que Eremitoria, & Religiosa loca hujusmodi in societatem Eremitarum S. Romualdi per Majorem, & olim Corectores, tunc autem Visitatores, Capitulum, & Eremitiorum hujusmodi singulorum Priores, perpetuis futuris temporibus regendam, & gubernandam crexerat. Et eisdem Paulo, & Eremitis præfate Societatis, condendi, & celebrandi generalia Capitula ejusdem Societatis: Et in eis Priores, Rectores, & alios ministros eligendi, & pro ejusdem Societatis conservatione, & augmento, Missas, & alia divina officia in eorum Capitulis celebrandi, Capitula Generalia ejusdem Societatis, & pro ejusdem observantia quæcumque statuta, ordinationes, & constitutiones edendi, & pro tempore edita corrigendi, reformandi, & mutandi, quæ si contra substantialia Regula S. Benedicti non essent, a prædicto tunc Vicario, & Visitatoribus, aut præfata Congregationis Capituli derogari, aut innovari sine dictorum Eremitarum consensu non possent. Ac alia loca quæcumque, & personas quæcumque in eadem Societate receptandi, necnon quod ejusdem Societatis superior ex tunc Major nuncupandus, per ejusdem Congregationis Capitulum de anno in annum eligendus, loca & personas, de triennio in triennium, & frequentius, si sibi videretur visitare deberet, licentiam concesserat, & omnia & singula privilegia, gratias, & immunitates Eremitis concessa, & quomodolibet concedenda, tam sacra Eremitæ Camaldulens. quam totius præfate Congreg. eidem Societati Eremitarum Sancti Romualdi, loca, & personas communia esse, dummodo receptio, & admissio hujusmodi, per Capitula generalia Congregationis Sacræ Eremitæ, & S. Michaelis de Murano prædictis approbaretur, voluerat. Et præfati Eremitæ vigore concessionis hujusmodi in eorum Capitulis congregati, nonnullas constitutiones, & statuta super tribus substantialibus, & forsitan aliis emittendis votis, & regularibus institutis Regula S. Benedicti, & divinis officiis celebrandis, ac aliis felicem dictæ Societatis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, gubernationem, & directionem, ac honeste, & religiose vivendi modum concernentia ordinaverant. Ac postmodum Prædicti per eorum speciales literas, dicta quinque Eremitoria, & Societatem hujusmodi ab eorum Congregatione penitus separaverant, & dissolutam, & separatam esse declaraverant, nullumque sibi eligendi Superiorem, necnon Eremitoria, ac illorum personas hujusmodi visitandi facultatem reservaverant; quodque præfati Eremitæ ad eorum Superiores hujusmodi electionem, prout eis visum foret, procedere possent, ac in iis, quæ Eremitoria, & illorum personas prædicta concernebant, ac quicquid eidem Societati visum foret, a Sede Apostolica petere possent, voluerant.

Clement VII. prædicta confirmavit.

§.4. Præfatus Clemens Prædecessor prædicta omnia, & dissolutionem hujusmodi, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

approbaverat, & confirmaverat, eisque unum dictæ Societatis Majorem, & Corectores, nunc autem Visitatores nuncupatos, locorum Priores, & alios officiales, prout eis expedire videretur, per seipsos annis singulis eligendi, qui eo ipso quo electi forent, confirmati esse censerentur, indulserat.

§.5. Et successive cum ipsi pro dicta Societatis commodiori gubernatione aliquas ex prædictis Constitutionibus, Ordinationibus, & Capitulis eis diligentius, & maturius examinatis cassassent, & aliquas denuo ordinassent, & amotis quibusdam superfluis, in meliorem formam reformassent, idem Clemens Prædecessor illas etiam approbaverat, & confirmaverat, prout in diversis instrumentis, & scripturis Vicarii generalis, ac Visitatorum Prædictorum, & Definitorum prædictorum, ac ipsorum Leonis, & Clementis Prædecessorum diversis literis dicebant plenius contineri.

§.6. Ac pro parte eorumdem Majoris, Visitatoris, Priorum, Fratrum, & Eremitarum, eidem Clementi Prædecessori humiliter supplicato, ut ex prædictis, & aliis eis concessis, & concedendis locis, unam tantum Societatem Eremitarum S. Romualdi erigere, & instituire, præmissis, & aliis infra scriptis pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicæ firmitatis adiceret, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur. Præfatus Clemens Prædecessor, qui ad ea, per quæ status Religiosorum personarum, florescere, ipsaque persona acceptus divinis beneplacitis se coaptare possent, solertia suæ curas libenter dirigebat: volens Majorem, Visitatores, Priores, Officiales, ac Eremitas Societatis hujusmodi amplioris Apostolici favoris præsidio complecti, ac eos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infra scriptorum dumtaxat consequendum, absolvens, & absolutos fore censens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub datum videlicet tertio nonas Septembris Pontificatus sui Anno sexto, auctoritate Apostolica, ex prædictis, ac quibuscumque aliis eis, tunc & pro tempore dictæ Societati ubique terrarum concessis, & concedendis, ac per eos recipiendis, & retinendis Eremitoriis, & religiosis locis, unam tantum omnium, ac singulorum Fratrum in eisdem Eremitoriis, & Religiosis locis pro tempore degentium Societatem Eremitarum Sancti Romualdi nuncupandam: per Majorem Superiorem nuncupatum Visitatores, Capitulum, Priores, ac alios officiales, juxta ipsius Societatis statuta, & ordinationes, regendam, & gubernandam.

§.7. Ita quod omnes, & singuli dictæ Societatis Fratres, presentes, & futuri, quamvis in diversis locis, etiam extra Italiam, & loca ultra marina pro tempore manerent, unum tamen corpus, & unica Societas

Et etiam Constitutiones pro d. Societatis regimine ordinatas approbavit.

Societateque istam instituit nuncupandam Eremitarum S. Romualdi.

Regendam quoque jussit ab uno Superiore nuncupando Majore.

1534. cietas Eremitarum S. Romualdi Camaldulen. Ordinis, perpetuis futuris temporibus existerent, ac facerent.

§.8. Cum facultate celebrandi Generalia, Provincialia, ac alia Capitula ejusdem Societatis, & in eis Superiorem, Majorem, Priores, Rectores, & alios Ministros eligendi, & pro ejusdem Societatis conservacione, & augmento, Missas, & alia divina Officia in eorum Capitulis celebrandi, aliaque omnia, & singula, quae ad similes Societates pertinebant, & pro tempore pertinerent, faciendi, erexit, ac instituit.

§.9. Necnon separationem, dissolutionem, concessionem, & indulgentiam, ac facultates eis quomodolibet concessa, ac constitutiones, & statuta per Capitulum dictae erectae Societatis edita, ut praefertur, reformata, ac omnia, & singula privilegia, indulgentia, & gratias per Sedem eandem dictae Societati, vel per alium facultatem habentem, etiam viva vocis oraculo, vel alias quomodolibet concessa, & concessas, auctoritate praedicta approbavit, confirmavit, stabilivit, ac robur Apostolicae confirmationis habere decrevit: supplens omnes, & singulos defectus, tam juris, quam facti, si qui forsitan intervenerant in eisdem.

§.10. Et pro potiori cautela Majoris, Visitationum, Priorum, & Officialium, & aliorum Fratrum praefatae Societatis illas, & illa quinque Eremitoria praedicta, eidem Majori, Visitationibus, Prioribus, & Fratribus eorum erectae Societatis pro tempore existentibus, de novo perpetuo concessit, & assignavit: quodque omnes, & singuli dictae Societatis erectae Eremitae, Ordinem praedictum in ipsa Societate professi, tunc praesentes, & futuri in Capitulo generali pro tempore celebrando, in eo vocem habentes, pro felici dictae Societatis statu, & successu alia statuta, Constitutiones, Ordinationes, ac omnia, & singula, quae in spiritualibus, & temporalibus ipsius Societatis, ac ejus regularis disciplinae statum, observantiam, indemnitate, & circa divini officii, & Missarum directionem, & ordinationem, ac caeremonias absque ipsius Regulae, in substantia, vel in effectu variatione, interpretatione, vel declaratione quoquo modo concernere possent, instituendi, ordinandi, interpretandi, declarandi, & alia de novo faciendi: & sic instituta, ordinata, interpretata, declarata, & de novo facta, in toto, vel in parte, prout rerum, & temporum qualitas exigeret, tollendi, & alterandi, ac in melius commutandi, necnon pro honestate, & qualitate vitae Eremiticae hujusmodi barbaram deferendi, plenam, & liberam eis concessit facultatem.

§.11. Ac hujusmodi Societatem, omnesque, & singulos Superiores, Eremitas, Oblatos, Novitios, Familiares, Servitores, & personas dictae Societatis, tunc, & pro tempore existentes, ac ipsius Monasteria, Eremitoria Religiosa, & loca alia quaecumque, ac mobilia, & immobilia bona, tunc praesentia, & futura, ad praefatam Societatem quomodolibet pro tempore perti-

Facultates hic expressas concessit.

Indulgentia omnia, & statuta confirmavit.

Aliaque edicta, & barbara definita facultatem concessit.

A superiori- tate Ordinariorum, Inquisitorum, & aliorum eximit.

gentia, & in posterum eidem de novo erectae Societati, quandocumque, seu quomodolibet, uniri, vel incorporari, seu subici, in perpetuum, vel ad tempus contingeret, a quorumcumque Legatorum etiam de latere, necnon Nunciorum dictae Sedis, ac quorumvis Officialium Romanae Curiae, & Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Electorum, & Inquisitorum haereticae pravitatis, quacumque etiam Apostolica auctoritate aliorum quorumcumque Iudicum ordinariorum, & non ordinariorum, quavis auctoritate, & potestate fungentium, ditione, auctoritate, superioritate, potestate, dominio, visitatione, reformatione, & correctione, ita quod contra dictam de novo erectam Societatem, vel ejus singulares personas, necnon Monasteria, Eremitoria, & loca, & personas, ac familiares cum eis degentes ratione delicti, excessus, seu contractus, aut rei, de qua ageretur, ubicumque iniretur contractus, committeretur delictum, aut res ipsa consisteret, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti, aut alias qualvis sententias, nisi de speciali Sedis praedictae commissione quomodolibet, directe, vel indirecte, proferre, seu promulgare non possent.

§.12. Necnon ab omnibus, & singulis decimis, collectis, exactiombus gabellis, talliis, dativis, datuis, tractis, subsidiis caritativis, impositionibus ordinariis, & extraordinariis, Collegiis, Parochianis, Universitatibus, Monasteriis, Fabricis, & aliis quibusvis personis, quacumque auctoritate, & ex quavis causa, & consideratione, etiam pro expeditione contra infideles, aut Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe aut aliis imminentiibus necessitatibus Sedis praedictae, auctoritate ejusdem Sedis, vel quavis alia impositis, & imponendis, sub quacumque verborum vi, & forma, etiam sub excommunicationis latae sententiae pena, exempti, & exempta censentur, nisi de indulto, & Societate hujusmodi specialis, & expressa mentio in literis Apostolicis fieret, & tunc non veram decimam, sed mediam auri unciam Camerae Apostolicae solvendo pro omnibus eorum locis, ac Eremitoriis, bonis, & personis liberationem consequerentur, prorsus exempti, & totaliter liberavit, eaque omnia, & eorum quodlibet, in jus, & proprietatem Beati Petri, & Pauli, & Sedis praedictae, ac sub eorum, & dictae Sedis protectione suscepit. Et si Legati, & Subdelegati, Ordinarii, aut aliae personae praedictae, contra exemptionem, & liberationem hujusmodi quicquam attentare quoquo modo praesumerent, ac literarum desuper conficiendarum vigore requisiti per ipsius de novo erectae Societatis Praelatos, Eremitas, vel Procuratores eorum, infra tres dies, a die requisitionis hujusmodi computandos, non desisterent, excommunicationis sententiae ipso facto noscerent se subiectos, & si forte aliter factum foret, eo ipso esset irritum, & inane, nulliusque roboris, vel momenti.

§.13. Praeterea ipsis, ut Religiosos eorum

A decimarum gabellarum &c. solutione liberavit.

1534. Religiosos Ordinis ad minores Ordines promovendi, ad facros vero etiam si tempus a Canonibus statutum non attingerent, per quemlibet Catholicum Episcopum in eorum locis, & alibi, ubicumque eis commodum foret, absque licentia Dioecelani, etiam extra tempora, diebus tamen Dominicis, vel Festivis, eos promoveri faciendi, ac illos eis libere conferendi, eundemque Episcopum pro consecrationibus Altarium, seu Ecclesiarum, ac pro Oleo Sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, adeundi, & de licentia eorum Capituli Generalis, seu Provincialis, Jerusalem & alia loca sancta visitandi, & inibi habitandi, ac loca & eleemosynas etiam ab infidelibus recipiendi, licentiam & facultatem concessit.

§.14. Et insuper pro conservacione puritatis eorum solitudinis, ne mulieres ad eorum Eremitoria, etiam Sancti Hieronymi de Paschalupo Eugubinae Dioecesis, tunc praesentia & futura, intra videlicet per eos praefixos, seu praefigendos terminos, praeter illos tantum dies, quos ipsi statuerent, dummodo non ultra tres dies in quolibet anno, accedere quomodolibet sub excommunicationis poena auderent, vel praesumerent, cellularum tamen ipsorum ingressu semper prohibito remanente, inhibuit.

§.15. Demum pro commoditate, & utilitate Eremitiorum, & locorum hujusmodi, tunc praesentium & futurorum, de licentia eorum Capituli Generalis, seu Provincialis, eis & cuilibet eorum, ac pro tempore existentibus, quacumque immobilia ad eos, eorumque Ecclesias Eremitoria, Altaria, & loca hujusmodi pro tempore spectantia, & pertinentia, in emphyteusim, perpetuum, vel per tempus, sub aliquo annuo canone, siye censu quibusvis personis, in evidentem Ecclesiarum, Monasteriorum, & Regulariorum locorum hujusmodi utilitatem concedere, illaque pro aliis immobilibus utilitatibus permutare, seu vendere, & alienare, & pretium inde proveniens in aliis immobilibus bonis eorum Ecclesiarum, Eremitoriis, & Regularibus locis utilioribus, ac alias, juxta tenorem literarum recolende memoriae Pauli Papae Secundi similiter Praedecessoris nostri, de rebus Ecclesiasticis non alienandis editarum, ita quod Priores, qui pro tempore essent locorum hujusmodi Iudices, ad hoc, ut immobilia bona hujusmodi in emphyteusim, vel censum, aut alias danda, & permutanda, seu vendenda, & alienanda coram eisdem Iudicibus spectarentur, eligere possent, convertere, & ceteris Eremitoriis eorum Societatis, prout eis commodius visum foret, pro ejusdem Societatis conservacione, applicare valerent, & quacumque bona, etiam feudalia, ac emphyteutica, etiam Ecclesiastica eidem Societati, tam inter vivos, quam causa mortis, seu testamento, codicillo, dari, concedi, & relinqui libere possent.

§.16. Ita quod ipsa Societas ad eadem, onera, ad quae donator, seu testator hujus-

1534. Religiosos Ordinis ad minores Ordines promovendi, ad facros vero etiam si tempus a Canonibus statutum non attingerent, per quemlibet Catholicum Episcopum in eorum locis, & alibi, ubicumque eis commodum foret, absque licentia Dioecelani, etiam extra tempora, diebus tamen Dominicis, vel Festivis, eos promoveri faciendi, ac illos eis libere conferendi, eundemque Episcopum pro consecrationibus Altarium, seu Ecclesiarum, ac pro Oleo Sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, adeundi, & de licentia eorum Capituli Generalis, seu Provincialis, Jerusalem & alia loca sancta visitandi, & inibi habitandi, ac loca & eleemosynas etiam ab infidelibus recipiendi, licentiam & facultatem concessit.

Ingressum ad Eremitoria mulieribus prohibet.

Stabilia alienandi ad evidentem utilitatem Ordinis licentiam imperceptus fuit.

Onera ad quae pro dictis bonis Eremitae

modi, occasione bonorum eorumdem tenebatur, & quaecumque alia, quae ipse donator, seu testator etiam imponeret, omnino tenerentur, etiam si ad certum numerum generationum, aut nominationum eadem bona concessa essent, ipsa Societas, non perpetuo, sed per triginta annos pro qualibet generatione, seu nominatione, hujusmodi bona eadem tenere possent; & finitis ipsis annis, bona praedicta ad eorum directos Dominos devoluerentur, & absque eorum consensu tenere non valerent, statuit, & ordinavit.

§.17. Ulterius ipsis, de licentia Capituli Generalis, seu Provincialis dictae Societatis, curam animarum Monasterii S. Salvatoris de Monte Acuto, & Parochialium S. Michaelis Archangeli, ac Prioratus S. Salvatoris de Fano, Perusini, Tudertini, & Faneni Dioecel. Ecclesiarum eidem Societati perpetuo canonice unitarum abdicare, & de consensu illorum Parochianorum in loco dictis Parochianis accommodo alias Ecclesias, quibus cura Parochianorum praefatorum applicaretur, constitui facere, seu alteri Parochiali, quae Parochianis hujusmodi accomoda foret, etiam de consensu illius Rectoris, cui pro hujusmodi cura exercenda, quod inter eos conventum esset, solverent, ac illas jurisdictioni Ordinarii loci subicere.

§.18. Ac loca quaecumque, etiam per Ecclesiasticas, & Religiosas personas eis concedenda recipere, & eorum usui applicare. Necnon loca, siye Eremitoria pro tempore recepta perficere, & alia de novo cum Ecclesiis, Oratoriis, humiliter campanili, cellulis, & officinis necessariis construere, seu constitui, & jam constructa pro convenientiori eorum mansionem demoliri facere, & ea ad aliorum locorum costructorum, siye de novo contrendorum usum convertere.

§.19. Ac pro dicti Ordinis propagatione omnes, & singulos Religiosos quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum, & Congreg., ac Monasteriorum ad Eremitoria praefata, tamquam ad arctiorem vitam, convolare, & sub Societate, & eorum habitu Altissimo famulari eligentes, Superiorum suorum licentia petita, licet non obtenta, absque alia contradictione, vel obstaculo recipere; ipsique sic recepti, & in eadem Societate, siye Ordine professi, ad omnia officia, & dignitates Societatis eorumdem Eremitarum promoveri, & assumi libere, & licite valerent, indulget.

§.20. Postremo Majori, ac omnibus, & singulis Visitationibus, Provincialibus, Prioribus, & aliis Officialibus, ac Fratribus, siye Eremitis praefatis, ut ipsi, & omnes, & singuli, ac commissi, Oblati, Novitii, servitores, familiares, benefactores, & aliae personae, ac etiam Oratoria, Ecclesiae, Monasteria, Eremitoria, & loca, & quaecumque bona, & cetera alia ejusdem Societatis pro tempore pertinentia, omnibus & singulis indulgentiis, peccatorum remissionibus, gratiis, concessionibus, facultatibus, immuni-

1534. tenerentur, 30. annorum spacio finiri decrevit.

Curam animarum ceterorum locorum Societatis, permurari posse declaravit.

Novaque Eremitoria adificavit.

Religiosos quorumcumque Ordinum etiam Mendicantium ad Societatem, tamquam ad arctiorem vitam recipi posse decrevit.

Indulgentias, & privilegia quorumcumque aliorum Ordinum huic Societati concessit.

munitatibus; exemptionibus, privilegiis, praeeminentiis, prerogativis, libertatibus, favoribus, licentiis, & indultis Apost. vel aliter qualiacumque essent, quibus omnes, & singuli Ordines, Congreg. Societ. & Monast. sub approbatis regulis degentes, seu militantes, ac degentia, seu militancia, eorumque Superiores Generales, Provinciales, & particulares Monaci, seu Religiosi, Commissi, Oblati, Novitii, familiares, servitores, benefactores, & alia personarum eorumque Ecclesiae, Oratoria, & alia quaecumque bona, quae omnia, ac si nominatim exprimerentur, dictus Clemens Praedecessor haberi voluit pro sufficienter expressis, conjunctim, vel divisim, eis, & cuilibet ipsorum, in genere, vel in specie, etiam vivo vocis oraculo, vel alias quomodolibet concessis, seu concedendis, tam in spiritualibus quam temporalibus, & tam in communi, quam particulari, seu alias quomodolibet utebantur, potiebantur, & gaudebant, seu uti, potiri, & gaudere possent quomodolibet in futurum, absque ulla differentia, tam in communi, quam in particulari, vel alias quomodolibet uti, potiri, & gaudere libere & licite possent, & valerent in perpetuum, ac etiam de novo concessit pariter, & indultit, & in eis locum habere voluit, ac si eisdem omnia, & singula praemissa, directe, & expresse concessa fuissent, exceptis, quae essent contra eorum constitutiones approbatas, ac ordinationes capitulares factas, & pro tempore faciendas. Ac, ut dum privilegiorum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum gratiarum, & indultorum eorum, & cujuslibet dictorum Ordinum, Congreg. Societatum, & Monasteriorum originales literae, seu transumpta authentica ex illis, prout in favorem dictae Societatis, ejusque Superiorum, Eremitarum, Commissorum, Oblatorum, Novitorum, familiarium, servitorum, benefactorum, & personarum, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, Eremitariorum, locorum, bonorum, & aliorum ceterorum ejusdem Societatis ostenderentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhiberetur tam in judicio, quam extra, & aliis locis, quibus opus foret, ac si pro, & in favorem eorum Societatis, Ecclesiarum, Eremitariorum, & Monasteriorum, Fratrum, & personarum, ac bonorum praedictorum, ac praedictarum a Sede praedicta emanassent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediate concessae, mandavit.

Transumptis que credi voluit.

Clausulas dicitur servatas apposit.

§.21. Necnon quod literarum desuper conficiendarum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati Ecclesiastici munitis, ubique staretur, prout originalibus literis staretur, & plena fides in judicio, & extra adhiberetur, quae eisdem desuper conficiendis literis daretur, si essent exhibitae, vel ostensa.

§.22. Quodque literae ipsae desuper conficiendae, cum confectae forent, ac in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, modificationibus, limitationibus,

& suspensionibus quaecumque literarum, gratiarum, & dispositionum per ipsum Clementem Praedecessorem, & Sedem praedictam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, seu ad Imperatoris, Regum, & Ducum instantiam concessis, & concedendis, nullatenus comprehenderentur, sed semper ab illis excepta essent, & esse censerentur. Et quoties revocata, modificata, limitata, suspensa, aut alterata forent, toties in eo statu, in quo ante revocationem, modificationem, limitationem, & suspensionem hujusmodi reposita, restituta, & reintegrata, ac si opus fuerit, de novo concessae essent, & esse censerentur, & quotiescumque per aliquem, aut plures actus contra ea, aut ipsorum aliqua, a quocumque cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis foret, ex negligentia, vel ignorantia illorum, quibus ea concedebantur, aut aliquavis causa, scienter, vel ignoranter attentari, vel attentata observari contingeret; nullum tamen propterea exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi praedictarum generaretur, sed ea omnia, & singula in suo robore, & firmitate permanerent, eandem literas, absque aliorum instrumentorum, literarum praedictarum productione, & ostensione ad probandum plene omnia, & singula superius enarrata, & specificata, in judicio, & extra ubique sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§.23. Et si forte contingeret aliquod dubium in dictis per ipsum Clementem Praedecessorem confirmatis, aut literis suis super praemissis conficiendis hujusmodi, aut aliquo eorum pro tempore emergi, data verborum ambiguitate, & jurisperitorum interpretatione dictae Societatis de novo erecta, ac illius locorum particularium, & personarum favorem interpretari debere. Sicque per quoscumque Judices, & extraordinarios, ac delegatos, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sententari, judicari, & definiti debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quacumque alia judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, irritum quoque, & inane, quicquid secus fieri, sive attentari contingeret, decrevit.

§.24. Ac voluit, & concessit, universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, ac aliis in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, ac quaecumque Metropolitanis, & Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, necnon praefatorum Patriarcharum, ac Archiepiscoporum, & Episcoporum in spiritualibus Vicariis, & Officialibus Generalibus dari in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, literas desuper conficiendas hujusmodi cum confectae forent, ac in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, ipsisque Eremitis, seu Fratribus, ac personis praedictis praemissis efficacis defensionis praesidio assistere, ac facere eisdem Eremitas, ac

Dubis in d. Societatis favorem interpretari iussit sublata aliter judicandi facultate.

Executores d. Bullae deputavit.

alias

alias personas omnibus praemissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, seu ipsas super iis per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, & legitimis super iis habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravandi, invocato etiam ad id, si opus foret, auxilio brachii secularis.

Contrariis quibuscumque amplissime derogavit.

§.25. Non obstantibus praemissis, ac Clementis, per quam inter alia voluerat, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimerere verum annuum valorem, secundum communem estimationem, tam beneficii unius, quam illius cui unio fieri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, necnon Pauli Praedecessorum praedictorum, ac similis memoria Innocentii IV. contra exemptos edita, quae incipit: *Volentes*, necnon quibus cavetur, quod nullus extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati forent, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vires suas committere praesumerent Bonifacii VIII. Romani Pontificis, etiam Praedecessorum nostrorum, & de duobus dietis in Concilio Generali edita. dummodo non ultra tres dietas aliquis dictarum literarum desuper conficiendarum auctoritate non traheretur, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, & specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac praedictarum Ecclesiarum, Monasteriorum etiam S. Antonii de S. Antonio, Ordinis S. Augustini Viem. Dioecesis, & Religiosorum locorum, ac Ordinum quorumcumque etiam Camaldulen. hujusmodi, ac aliorum, etiam Mendicantium, & non Mendicantium, statutis, & consuetudinibus, etiam illis in quibus cavebatur, ut mulieres ad dictum Eremitorium S. Hieronymi de Paschilupo, sub excommunicationis latae sententiae poena numquam accederent, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis Camaldulen. aliisque Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, & Militarium Ecclesiis, Monasteriis, & S. Antonii hujusmodi, necnon Universitatibus, Congregationibus, Societatibus, Communitatibus, Collegiis, & ceteris aliis personis, & locis per eundem Clementem Praedecessorem, & Sedem praedictam, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis, illis praesertim quibus inter alia caveri dicebatur expresse, quod nulli Fratres, seu Monaci, de dictis

etiam Mendicantium Ordinibus ad alium Ordinem etiam strictiorem transeuntes per Superiores, Priores, & alios Fratres Ordinum, aut Societatum, ad quos, si transierint, etiam de licentia eorumdem Superiorum, petita, & obtenta, recipi, & admitti possent, alias recipientes, & recepti, excommunicationis sententiam incurrerent, ipsique sic, vel alio modo recepti, ad aliquod officium, seu Praelaturam ejusdem Ordinis, in quo recipiebantur, eligi non possent, absque Apostolica Sedis speciali, & expressa licentia, per ipsius Sedis patentes literas concedenda, facientes plenam, ac certam, & determinatam, de statuto, & ordinatione hujusmodi, expressam, & individuum mentionem. Quibus omnibus, etiam si pro eorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quaevis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma servanda foret, dictus Clemens Praedecessor eorum tenores, & formas illarum concessionum, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro expressis habens, illis alias in suo robore permansuris, ea vice dumtaxat, auctoritate praedicta, specialiter, & expresse derogavit, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.26. Ne autem de absolutione, erectione, institutione, approbatione, confirmatione, suppletione, concessione, assignatione, exemptione, liberatione, susceptione, inhibitione, statuto, ordinatione, indulto, voluntate, mandato, decreto, & derogatione praedictis, pro eo quod super illis dicti Clementis Praedecessoris eius superveniente obitu, literae confectae non fuerunt, valeat quomodolibet habitari, ipsique Major, Visitatores, Priores, Officiales, & Fratres illorum frustrantur effectum, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod absolutio, erectio, institutio, approbatio, confirmatio, suppletio, concessio, assignatio, exemptio, liberatio, susceptio, inhibitio, statutum, ordinatio, indultum, voluntas, mandatum, decretum, & derogatio Clementis Praedecessoris hujusmodi, perinde a dicta die tertio nonas Septembris suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Clementis Praedecessoris literae sub ejusdem diei datum confectae fuissent, prout superius enarratur; quodque praesentes literae ad probandum plene absolutionem, erectionem, institutionem, approbationem, confirmationem, suppletionem, concessionem, assignationem, exemptionem, liberationem, susceptionem, inhibitionem, statutum, ordinationem, indultum, voluntatem, mandatum, decretum, & derogationem Clementis Praedecessoris hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

§.27. Quocirca universis, ac singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, ac aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis,

Et quoniam d. Bulla Clem. VII. ob ipsius obitum expressa non fuit, hic Pontifex eam validat a die data.

Deputatus executoribus Constituitis.

tan., & aliarum Ecclesiarum Canonicis, ac eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Vicariis in spiritualibus, ac Officialibus generalibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Majoris, Visitatorum, Priorum, Officialium, & Fratrum praedictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos eadem praesentes literae concernunt, illis pacifice gaudere: non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quolibet, & rebelles per censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super iis habendis, servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis, juxta voluntatem, & concessionem Clementis Praedecessoris hujusmodi. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus, communiter, vel divisim a dicta Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

Dat. P. An.I. 3. Novemb.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, tertio nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

II.

Quod omnes gratiae, & exemptiones concessae, & concedendae per Sedem Apostolicam locis, & personis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, in Provincia Castellae, & Legionis, ac Bethicae, concessae censentur locis, & personis ejusdem Ordinis in Regno Portugalliae.

Multa de hoc Ordine notata sunt apud Constantin. X/II. Innocentii III. Operante. Tom. III. fol. 76.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Inter curas multiplices, quae nobis ex Apostolatus officio incumbere dignoscantur, illam libenter amplectimur, per quam status personarum quarumlibet, praesertim Religiosorum (quorum precibus assiduis, & sanctis operationibus propitiatur Altissimus) non solum ubique floreat, sed

etiam, auctore Domino, felicibus proficiat incrementis.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Provincialis, & aliorum Ministrorum, ac Conventuum, Monasteriorum, Ordinis SSimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, Regni, & secundum ipsius Ordinis Provinciae Portugalliae, Nobis nuper exhibita petito continebat, quod licet ipsa privilegia, exemptiones, concessionem, & indulta, Monasteriis ejusdem Ordinis Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae, illiusque Monasteriorum Provinciali, & Ministris, ac Conventibus, & forsitan in genere toti Ordini praedicto per Sedem Apostolicam concessa, ad Monasteria, Ordinis, Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, illorum Provincialem, & alios Ministros, ac Conventus praefatos se extendere credant, tamen a nonnullis de hujusmodi extensione hesitatur, maxime cum in toto Regno, & Provincia Portugalliae praedictis, duo dumtaxat exigui valoris Conventualia Monasteria, necnon in quibus solum dicti Ordinis Fratres resident, duo Eremitoria, sive Oratoria existunt, ac iidem Provincialis, & alii Ministri, necnon Conventus ipsius Regni de privilegiis hujusmodi, quibus se tueantur ob eorum paupertatem, & Praelatorum Ordinis, qui haecenus fuerunt, incuriam, realiter docere nequeant, quo fit ut Provincialis, & alii Ministri, necnon Conventus praefati, ac personae Ordinis Regni Portugalliae, illorumque Monasteriorum hujusmodi, tam in personis, quam in rebus a locorum Ordinariis, & aliis Judicibus, Ecclesiasticis, ac Saecularibus passim indebite molestentur, ac in suis juribus opprimantur: & frequenter praefati Judices ob privilegiorum hujusmodi carentiam, eisdem Provinciali, & aliis Ministris, Conventibus, & personis, etiam pro quacumque levissima re diversas injurias, & diversa opprobria inferendi occasionem assumant, aut, quae dicti Provincialis, & alii Ministri, ac Conventus, si hujusmodi privilegia penes se haberent, sibi inferri non permitterent, unde religio ab illarum partium fidelibus parvipenditur, & illarum solita devotio frigescit, ac Monasteria ipsa, Religiosis desituuntur, & divinus cultus in eis, necnon elemosynae, & pie largitiones ab eisdem fidelibus erogari solitae (ex quibus ipsi Provincialis, & alii Ministri, ac personae Ordinis, & Regni Portugalliae praedictorum, vitae subsidium recipiunt) in dies diminuuntur. Quare pro parte moderni Provincialis, & aliorum Ministrorum, ac Conventuum Regni, & Provinciae Portugalliae praedictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, eorumque Monasteriis, & in illis degentibus personis, ut hujusmodi privilegia gaudere possint, concedere, ac alias eorum incolumitati, in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur qui Ordinem praedictum

Causa hujus communicationis indultorum.

in visceribus gerimus caritatis, & illius personarum prosperum statum paterno zelamus affectu, modernum Provincialem, & alios Ministros, necnon Conventus Monasteriorum, Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, concessionem, & indulta, Provinciali, & aliis Ministris, & Superioribus, necnon Conventibus, ac singulis Religiosis personis dicti Ordinis praefatae Provinciae, Castellae, & Legionis, ac Bethicae, seu illorum Monasteriis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac per Nos, & Sedem praedictam, quocumque modo, ac sub quibuscumque modis, tenoribus, & formis, ac verborum expressionibus generaliter concessa, & pluries confirmata, quorum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, ac in posterum concedenda, & confirmanda, Provinciali, & aliis Ministris, necnon Conventibus, ac singulis Religiosis personis Ordinis Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, nunc, & pro tempore existentibus, ac eorum Monasteriis praesentibus, & futuris, ita ut ipsi hujusmodi privilegia, exemptionibus, concessionibus, & indultis praedictis, ubicumque, in judicio, & extra utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere possint, pariformiter, & aequè principaliter, auctoritate Apostolica, tenore praesentium concedimus, illaque eisdem Provinciali, & aliis Ministris, ac Conventibus, necnon singulis Religiosis personis Ordinis Regni, ac Provinciae Portugalliae, illorumque Monasteriis hujusmodi in utroque foro suffragari, ac etiam quoad eos, etiam sub sententiis, censuris, & poenis, ac cum clausulis, necnon decretis in literis Apostolicis desuper confectis contentis, juxta illorum tenorem observari, in omnibus, & per omnia, ac si illa eidem Provinciali, & aliis Ministris, necnon Conventibus, & singularibus Religiosis personis Ordinis Regni, & Provinciae Portugalliae, illorumque Monasteriis hujusmodi, primo, & principaliter concessa fuissent, si eis tali modo concederentur.

Sublata aliter indicandi facultas.

Derogatio contrarium.

§.3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel speciali-

bus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, ac illarum Praesulibus, & Capitulis, necnon locorum Ordinariis, & aliis personis Ecclesiasticis, & Saecularibus cujuscumque, etiam Archiepiscopalis dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, excellentiae, & praerogativa existentibus, etiam Cardinalatus honore fungentibus, ac aliis Ordinibus, Congregationibus, & Conventibus, ac Monasteriis quomodolibet, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, ac concedendis, approbandis, & innovandis: quibus omnibus (etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad haec servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, observata insererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quae in literis Apostolicis, privilegiorum, exemptionum, & indultorum, Provinciali, & aliis Ministris, Conventibus, & Religiosis personis, ac Monasteriis Ordinis Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae concessorum, hujusmodi concessum fuit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fide exenplatum.

§.5. Decernentes, quod singulis, tam praesentium, quam privilegiorum Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae hujusmodi concessarum literarum transumptis, pro Provinciali, & aliis Ministris, ac Conventibus, & Religiosis personis, necnon Monasteriis Ordinis, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, ac eorum singulis conficiendis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, Id. Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. P. An.I. 13. Novemb.

III.

Qui vero sint, & familiares & continui commensales Summi Romani Pontificis.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia Papa III. Provide considerans retroactis temporibus pluries dubitatum fuisse an Referendarii & alii Officiales ex Palatio Apo-

Causa declarationis.

1534

Apostolico panem habentes, Secretarii Apostolici, literarum Apostolicarum Scriptores, Cubicularii, Milites sancti Petri, ceterique Officiales Sanctitati Suae, seu Romano Pontifici pro tempore existenti, in eodem Palatio deservientes, aut custodiam facientes fuerint, & sint Sanctitati Suae, & Romanorum pro tempore Pontificum veri & indubitati, & non per privilegium familiares & continui commensales.

Declaratio, qui sint veri familiares Papae.

§.1. Eadem Sanctitatis Suae hujusmodi ambiguitatem in futurum tollere volens, ex certa scientia declaravit Referendarios, & alios Officiales ex dicto Palatio panem habentes, Protonotarios, Subdiaconos, Auditores Rotae, Acolitos, Scutiferos, Secretarios, literarum Apostolicarum Scriptores, Cubicularios, ac Milites sancti Petri, reliquosque Officiales eidem Sanctitati Suae, & Romano Pontifici pro tempore existenti in Palatio deservientes, aut custodiam facientes licet in eodem non habitaverint, nec habitent, nec forsan habitabunt, nec in tinello comederint, nec comedant, nec in futurum forsan comedent, in posterum veros, indubitatos Sanctitatis Suae, & Romanorum pro tempore Pontificum, & non per privilegium, nec sic familiares continuos commensales censerit, reputari, & esse: ita ut regulis tam editis, quam edendis, de veris familiaribus, & continuis commensalibus Suae Sanctitatis, & Romanorum pro tempore Pontificum loquentibus in posterum potiantur, & gaudeant, ac eis quoque quoad omnia subiciantur, etiam ad hoc, ut Sanctitas Suae, & alii Pontifices occurrentibus vacationibus Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum & obtinendorum qualitercumque qualificatorum per obitum eorumdem in Romana Curia vel extra, ad collationem, provisionem, praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem quorumcumque collatorum, & collatricum, communiter vel divisim pertinentium providere, & de illis disponere libere & licite valeant, in omnibus, & per omnia, ac si Referendarii, Secretarii, Scriptores, & alii Officiales hujusmodi, ac deservientes supradicti in Palatio habitassent, & in tinello vere & realiter comedisent.

Clausula sublata &c.

§.2. Et ita per quoscumque Judices, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, de cetero judicari, & interpretari debere statuit, sublata eis aliter interpretandi & judicandi potestate. Decernens irritum, & inane &c.

Derogatio contrariorum.

§.3. Constitutionibus, Ordinationibus, & regulis Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, tam ordinariis collatoribus, quam quibuscumque aliis personis cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus concessis, & concedendis, cum quibusvis clausulis derogatoriis praeservativis, restitutivis, irritativis, annullativis, & aliis decretis, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro expressis haberi voluit,

ceterisque in contrariis facientibus non obstantibus quibuscumque.

Placet, publicetur, & describatur. A. Lecta, & publicata fuit suprascripta constitutio, sive declaratio in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, die Martii vigesima secunda mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Papae Tertii, Anno I.

Papae subscr. Publ. Pontif. An. I. die 22. Decembris.

Sequitur declaratio d. Constitutionis.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia PP. III. cui dudum postquam unam Constitutionem suam &c. ut hic supra.

Primum dubium ortum super verbis praecedentis Constitut.

§.1. Innotuit qualiter inter ceteros in eadem constitutione nominatos Referendarii, & Auditores, Referendariatus, & Auditoriatus, ac nonnulli aliorum officiorum, quae obtinebant, ratione, ut singuli de ipsorum Collegiis, necnon ex Scriptoribus unus tamquam Referendarius officium actu exercens, & alius tamquam Decanus antiquitatis, & forsan in aliis Collegiis, unus, vel duo, aut forsan plures, & non singuli ipsorum Collegiorum ratione, panem ex Palatio Apostolico habeant, tamen custodiam non faciunt, a nonnullis assererebatur constitutionem praedictam in habentibus panem in Palatio, & custodiam facientibus conjunctum locum habere, & effectum sibi vindicare, & non alias, nec alio modo procedere.

Declaratio primi dubii.

§.2. Ambiguitatis dubium submovere volens, primo viva vocis oraculo declaravit, & decrevit Constitutionem ipsam, etiam in die publicationis illius intelligi, locumque vindicare, & procedere posse, & debere, sive dicti Officiales, vel quicumque alii conjunctim, & divisim, panem ex Palatio haberent, & in eodem custodiam facerent, etiam si iidem Officiales, & alii, per quorum obitum beneficia, ut praefertur, vacaverint, panem non habuissent, nec in ipso Palatio custodiam fecissent, ac beneficia per eosdem Officiales, & alias, ut praefertur, obtenta, per obitum etiam eorumdem Officialium in dicta, Curia, vel extra eam vacarent, & ad collationem, provisionem, praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem, etiam S.R.E. Cardinalium, & quorumcumque aliorum collatorum, & collatricum, communiter, vel divisim spectarent.

Secundum dubium ortum ob non publicationem dictae declarationis.

§.3. Postea accepit quod pro eo quod de posteriori declaratione hujusmodi alias non apparebat, adhuc aliquibus in dubium revocaretur, quod contingere posset eos, quibus de beneficiis hujusmodi per obitum dictorum officialium, ac aliorum sic, ut praefertur, vacantibus, per suam Sanctitatem provisum, seu provideri concessum extitit, aut in futurum provideri concessum extitit, vel quod provideretur concedi contingerit, desuper in futurum posse molestari.

Declaratio secundi dubii.

§.4. Motu proprio &c. per aliam suam Con-

1534

Constitutionem quam & literas desuper expeditas, etiam quod in eadem Cancellaria lecta, & publicata non esset, arctare voluit, sub dat. decimonono Kalendas Septembris, ejusdem Pontificatus sui anno secundo, inter alia fidem fecit, ac in verbo Romani Pontificis attestatus fuit semper suae incommutabilis mentis fuisse, & tunc esse, quod etiam posterior declaratio hujusmodi, etiam quod aliter in dicta Cancellaria lecta, & publicata non foret, ab illius data valeret, & ligaret, ac omnibus, & singulis, quibus de singulis, aut pluribus beneficiis praedictis, ut praefertur, provisum seu provideri concessum extitit, aut in futurum provideri, seu quod provideatur concessum fuerit, suffragaretur, etiam in omnibus & per omnia, ac si dicta die vigesima secunda Martii in dicta Cancellaria lecta, & publicata fuissent, cum de sic judicando, & aliis clausulis etiam irritantibus decretis in literis desuper concessis latius continetur.

Tertium Dubium.

§.5. Cum Sanctitati Suae etiam novissime innotuerit ab aliquibus etiam plusquam conveniat sapere volentibus, praetendi, constitutionem, & declarationem praedictas forsan ad de numero participantis, & alios non participantes, praesertim Romanorum Pontificum Praedecessorum suorum, ac etiam Pontificatus sui tempore, etiam per S. R. E. Cardinales, etiam de latere, & alios Legatos, sive Nuncios Apostolicos, etiam facultatem Legatorum de latere habentes, quorum numerus nimis jam excrevisse asseritur, pro tempore creatos Notarios Apostolicos supernumerarios nuncupatos, & omnes alios officiales in dicta Constitutione nominatos, & expressos, qui in eodem Palatio forsan non habitant, nec in posterum habitabunt, aut in tinello nunc non comedunt, neque forsan in posterum comedent, minusque Sanctitati Suae deserviant, neque Romano Pontifici pro tempore existenti in futurum deserviant, aut custodiam non faciunt, aut non faciunt, non extendi, neque eosdem comprehendere, neque in illis procedere, aut locum sibi vindicare.

Declaratio tertii Dubii.

§.6. Ad hujusmodi etiam ulterioris ambiguitatis dubium rescandum, Constitutionem, regulamque, necnon declarationem praedictas, etiam cum omnibus, & singulis decretis, & aliis clausulis quibuscumque in illis respective contentis, & expressis, pro insertis, & expressis habens, decrevit, & declaravit, fidemque indubiam facit, & attestatur mentis, & intentionis suae semper fuisse, & esse, tam a die editionis, & publicationis singularum Constitutionum, sive Regulae, ac declarationis praedictarum, quam etiam cujuslibet ipsarum, tam de numero participantium, quam non participantium notariis praedictis, ac etiam omnibus, & singulis aliis Officialibus in dicta Constitutione, sive Regula, & declaratione, ut praefertur, nominatis intelligi, locumque sibi vindicasse, & processisse, ac vindicare, & procedere debere: etiam quod quicumque participantis, & non participantis notarii, aliique omnes, & Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

singuli officiales praedicti, in dicta Constitutione, sive Regula, & declaratione quomodolibet nominati, & expressi panem ex Palatio non haberent, non habuerint, & non habeant, & custodiam in eo non fecerint, & non faciant, aut aliter suae Sanctitati, & Romano Pontifici pro tempore existenti in Palatio Apostolico, vel extra, aliquo modo non fervierint, neque ferviant, vel alias quomodolibet in Palatio Apostolico non habitaverint, & non habitent, & custodiam in eo non fecerint, & non faciant, & nihilominus singulas Constitutiones, & declarationes praedictas, & ipsarum quamlibet, etiam cum omnibus, & singulis clausulis, & decretis in illis contentis illas pro expressis, & insertis habens, ad quoscumque non participantes notarios per eosdem Romanos Pontifices, & per Sanctitatem suam creatos tantum restrinxit, & reduxit, ac restringit, & reducit; illaque minime ad non participantes, & supernumerarios notarios ab eisdem Cardinalibus de Latere, & aliis Legatis, & Nunciis Apostolicis, etiam facultatem, & auctoritatem Legati de latere habentibus creatos, in eadem Regula, sive Constitutione, & declaratione nullatenus contineri, nec comprehendendi posse, nec valere, aut debere, ac si specialiter, & individue expressa fuissent, perpetuis futuris temporibus valere, & observari debere.

Decretum irritans.

§.7. Et ita per quoscumque Judices, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & alios quoscumque Judices, etiam in quibuscumque causis etiam pendentibus, & in quibuscumque inter omnes, & singulos judicari, & sententiarum, & definitur debere statuit, voluit, decrevit, & ordinavit, sublata &c.

Iusso publicandi.

§.8. Praesentemque prout moris est in dicta Cancellaria legi, & publicari, & inter alias regulas Cancellariae, ut moris est, deferri, & adnotari mandavit.

Papae subscr. Publ. An. Pont. 9. 18. Maii.

Placet, & publicetur, & describatur. A. Lecta, & publicata fuit suprascripta regula sive Constitutio Bononiae in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quadagesimo tertio, die Veneris decimoctavae Maii.

IV.

De Rotae institutione in Civitate Bononiae Provinciae Lombardiae, & Status Ecclesiastici, causisque cognoscendis, & terminandis in ea.

PAULUS PAPA III. Ad futuram rei memoriam.

Procuratum.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicae servitutis officio, quo unicuique in administranda justitia hujusmodi personis quibuslibet, praesertim Nobis, & Apostolicae Sedi immediate consulitur, nostrae vigilantiae partes propensius impartimur.

Mic Pontifex in Civitate Bononiae Romato.

§.1. Exponi Nobis fecerunt dilecti filii Vexillifer justitiae, & Quadraginta Reformato-